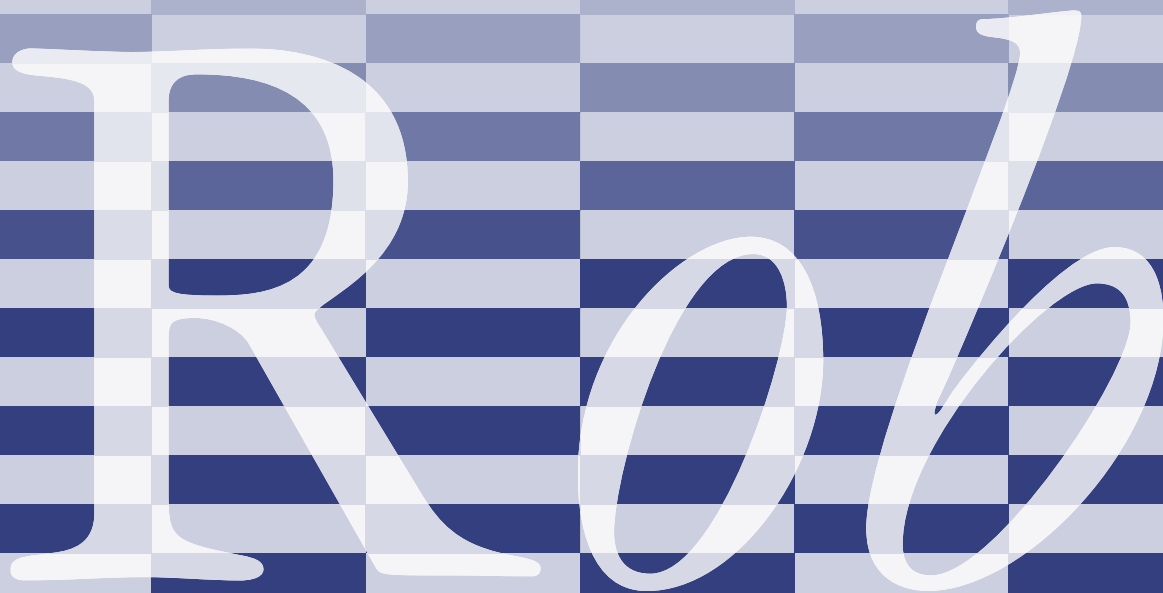

Raad voor het openbaar bestuur
Rob

Jaarverslag 2012

April 2013

Rob

Profiel

De Raad voor het openbaar bestuur (Rob) is een adviesraad van de regering en het parlement. De Rob is ingesteld bij Wet van 12 december 1996 (Wet op de raad voor het openbaar bestuur, Staatsblad 1996, nr. 623).

Taak

De wettelijke taak van de Raad is de regering en het parlement gevraagd en ongevraagd adviseren over de inrichting en het functioneren van de overheid. Daarbij geeft de Raad in het bijzonder aandacht aan de uitgangspunten van de democratische rechtsstaat.

Samenstelling

Tien onafhankelijke deskundigen op het terrein van het openbaar bestuur, politiek en wetenschap vormen samen de Raad voor het openbaar bestuur. Zij zijn geselecteerd op basis van hun deskundigheid en maatschappelijke ervaring. Daarnaast kunnen afhankelijk van het onderwerp tijdelijke leden de Raad versterken. De leden van de Raad worden bij Koninklijk Besluit benoemd.

Werkwijze

De Raad kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen. Adviesaanvragen kunnen van alle ministeries en van de Staten-Generaal afkomstig zijn. Bij het voorbereiden van zijn adviezen betreft de Raad vaak mensen en organisaties die veel met het openbaar bestuur te maken hebben of die over relevante inhoudelijke expertise beschikken. Ook via andere activiteiten (publicaties, onderzoek, bijeenkomsten) levert de Raad een bijdrage aan het politiek-bestuurlijke en maatschappelijke debat. De komende jaren stelt de Raad het begrip 'vertrouwen' centraal. Het gaat daarbij om het vertrouwen tussen burgers en bestuur, maar ook om het vertrouwen van de verschillende overheden in elkaar.

Secretariaat

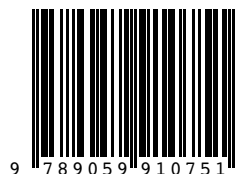
Een secretariaat ondersteunt de Raad voor het openbaar bestuur (en de Raad voor de financiële verhoudingen). De secretaris en zijn medewerkers leggen over hun werk verantwoording af aan de Raad. Het jaarlijkse Werkprogramma geeft sturing aan de werkzaamheden.

Adresgegevens

Bezoekadres: Korte Voorhout 7
Postadres: Postbus 20011, 2500 EA Den Haag
T 070 426 7540
E rob-rfv@rob-rfv.nl
www.rob-rfv.nl

Alle adviezen en andere publicaties zijn te vinden op
www.rob-rfv.nl

ISBN 978-90-5991-075-1
NUR 823

9 789059 910751

Jaarverslag 2012

April 2013

Rob

Inhoud

Voorwoord	5
1. Bericht van de voorzitter	7
2. Adviezen, andere publicaties en activiteiten	9
3. Communicatie	17
4. Samenstelling Raad	21
5. Secretariaat	23
6. Financieel overzicht	25
Bijlage I	
Samenstelling van de Raad voor het openbaar bestuur in 2012	26
Bijlage II	
Samenstelling van het secretariaat Rob en Rfv in 2012	28
Bijlage III	
Werkprogramma 2013	29
Bijlage IV	
Publicaties en andere activiteiten van de medewerkers van het secretariaat	31

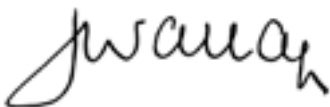
Voorwoord

De Raad voor het openbaar bestuur (Rob) brengt jaarlijks verslag uit van zijn activiteiten. De Raad is verplicht dat te doen volgens de Kaderwet adviescolleges, maar het jaarverslag biedt de Raad ook een mooie gelegenheid om terug te kijken en de balans op te maken. Met het voor u liggende verslag legt de Raad verantwoording af over en geeft inzicht in zijn activiteiten in 2012.

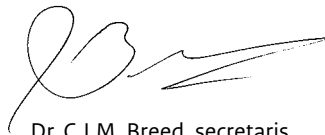
2012 was een veelbewogen jaar. In Nederland viel het kabinet en trad een nieuwe regering aan. Het door minister Spies gevraagde advies *Loslaten in vertrouwen*, moest daarom, in zijn tweede werkweek, aan minister Plasterk worden aangeboden. In Europa was de eurocrisis in volle gang. Europa stond hoog op onze agenda, al was het voor de Raad gezien de grote dynamiek op dat thema moeilijk om een specifiek adviesonderwerp te kiezen. De bijdragen van verschillende auteurs in de bundel *Europa, democratie en burgerschap* en van Gabriel van den Brink in zijn Rob-lezing *Om de ziel van Europa* hebben ook de Raad aan het denken gezet. In het nieuwe jaar komen we daar op terug.

In het afgelopen verslagjaar schreef de Raad over een breed scala aan onderwerpen. Sociale media en het openbaar bestuur, openbaarheid van overheidsinformatie, de risico-regelreflex, ruimte geven aan een vitale samenleving. De rapporten zijn niet alleen adviezen, maar ook een bijdrage aan de discussie over deze thema's. Ook met andere activiteiten, bijeenkomsten, expertmeetings en lezingen, heeft de Raad geprobeerd bij te dragen aan de discussie over het functioneren van het openbaar bestuur en de democratie. Inmiddels zijn we druk bezig dat in 2013 weer te doen.

De Raad voor het openbaar bestuur,

Prof. drs. J. Wallage, voorzitter

Dr. C.J.M. Breed, secretaris

De voorzitter van de Raad voor het openbaar bestuur, Jacques Wallage

1. Bericht van de voorzitter

We zien het openbaar bestuur meestal als een stelsel van bestendige instituties. Dat is, zeker vanuit internationaal perspectief, nog steeds het geval. Het openbaar bestuur kent in wezen twee dimensies. Dat van de staande, professionele organisatie; departementen, stadhuizen, uitvoeringsorganisaties en dat van het politiek-bestuurlijke bestel, de wereld van parlement, coalitievorming, politieke partijen en hun wisselwerking met de publieke ruimte, die dankzij oude en nieuwe media een steeds grotere dynamiek vertoont. De ambtelijke organisaties, die in ons land het politieke bestuur ten dienste staan, behoren tot de beste van de wereld. Professioneel, gedisciplineerd, dienstbaar en – pijnlijke uitzonderingen daargelaten – integer en ingebed in gerespecteerde rechtstatelijke kaders. Waar komt dan toch dat breed gedeelde gevoel vandaan dat het met de vanzelfsprekende legitimiteit van het overheidshandelen min of meer gedaan is?¹

Het antwoord is te vinden in de interessante spanning die er zit tussen het oordeel van de burgers over de democratie enerzijds en over politici en politieke partijen anderzijds. Het vertrouwen in de democratie als stelsel blijft onverminderd hoog, we zijn en blijven in dat opzicht een ‘high trust country’. Maar het aftakelende vertrouwen in politici en politieke partijen is een teken aan de wand. De dragers van het democratische bestel staan er bij de burgers niet goed op.² Vroeger of later tast dat de legitimiteit aan, ook van het ambtelijk apparaat.

Met het advies *Vertrouwen op democratie* uit 2010 heeft de Raad voor het openbaar bestuur getracht de spanning tussen de verticale wereld van het openbaar bestuur en de horizontale wereld van de burgers bloot te leggen. Het mondde uit in een krachtig pleidooi de representatieve democratie aan te vullen met vormen van directe democratie en naar nieuwe verbindingen te zoeken tussen de wereld van de burgers en die van het bestuur. In 2012 heeft deze analyse een radicale doorvertaling gekregen in *Loslaten in vertrouwen*. Huiselijk gezegd vindt de Raad dat de politiek het bord teveel volschrijft, te weinig oog heeft voor de vitaliteit van de samenleving en dat de (rijks)overheid interventies onvoldoende zorgvuldig afmeet aan hetgeen burgers zelf, alleen en in gezamenlijkheid, zouden kunnen. Het advies bevat een eerste, kritische analyse van het middenveld, hoe het is ontstaan en wat er van is geworden. Het bepleit de greep van de burgers op hun voorzieningen te versterken. En de beleidsontwikkeling zo te richten dat steeds beter opgeleide en toegeruste burgers er een actieve rol in kunnen spelen. *Loslaten in vertrouwen* plaatst ook de volksvertegenwoordiging voor een indringende vraag: hoe moet men een volk vertegenwoordigen dat dat in velerlei opzicht heel goed zelf kan?

1 Zie bijvoorbeeld de algemene beschouwingen van de vice-president van de Raad van State van afgelopen jaren; Rob, *Vertrouwen op democratie*, Den Haag, 2010; en het jaarverslag van de Nationale Ombudsman over 2012.

2 Zie onder meer het *Continu onderzoek burgerperspectieven* dat het SCP elk kwartaal uitbrengt.

Hoewel de Rob zich mag verheugen in plezierige en grondige contacten met leden van de beide Kamers, met bewindspersonen en hun departementen, tekent zich wel een opmerkelijke situatie af. Van 'buiten Den Haag' is er een groeiende belangstelling voor de producten van de Rob: onze site wordt intensief bezocht, rapporten moeten gegeven die belangstelling worden herdrukt en raadsleden en stafmedewerkers worden veelvuldig uitgenodigd uitleg te geven over de adviezen. Maar eerlijk gezegd vallen de reacties van politieke partijen en politici op de inhoud van onze adviezen tegen. Dit verschil in betrokkenheid vanonder de Haagse kaasstolp en vanuit het land lijkt een bevestiging van de analyse in de genoemde rapporten. Terwijl de politieke bestuurders het 'business as usual' zoveel mogelijk in de lucht trachten te houden wordt het politieke bestel zelf als steeds problematischer ervaren. Het roept het beeld op dat de politiek er met de democratie van door is gegaan en de burger teveel het nakijken heeft. Waar de politiek voor de oplossing van grote maatschappelijke vraagstukken staat, is diezelfde politiek, zo gezien, een deel van het probleem geworden. Van een mandaat, eens in de vier jaar gegeven, waarop de politiek kan bouwen lijkt steeds minder sprake te zijn. De burger stemt wel, maar behoudt zijn oordeel voor. Dat tast de legitimiteit van regeerakkoorden aan en draagt bij aan een steeds grotere vluchtigheid van afspraken in de politiek. De verbinding tussen bestuur en samenleving hapert. Die verbinding zelf, de kerntaak van politici en politieke partijen, dreigt de zwakke schakel te worden.

Onze pleidooien de kaarten meer op de burger zelf te zetten verdient ook in Den Haag serieuze aandacht. Niet om bezuinigingsredenen, niet vanwege anti-etatisme, niet vanwege een ideologische voorkeur voor de markt, maar simpelweg omdat dan beter wordt aangesloten bij de maatschappelijke dynamiek.

Jacques Wallage

2. Adviezen, andere publicaties en activiteiten

In 2012 was de omgeving van de Raad sterk in beweging. Kort na het uitbrengen van het werkprogramma voor 2012 verving mevrouw Spies de heer Donner als minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het eerste kabinet Rutte viel en de heer Plasterk werd in november 2012 de nieuwe minister van BZK. Omdat de Raad het werkprogramma opstelt in interactie met de opdrachtgevers – regering en parlement – leidde deze wisseling van ministers, van het kabinet en de Tweede Kamer tot het bijstellen van de prioriteiten en accenten in de advisering. Desondanks was 2012 een productief jaar. De Raad bracht vier adviesrapporten en een briefadvies uit en organiseerde verschillende bijeenkomsten, waaronder in september de Rob-lezing. De voorzitter en andere raadsleden trokken het land in om uitleg te geven over de adviezen. Ook werden er verschillende bijeenkomsten en discussies georganiseerd om input voor adviestrajecten te krijgen. De Raad werkte voor het advies *Loslaten in vertrouwen* samen met andere strategische adviesraden.

2.1 Adviesrapporten en briefadviezen

In gesprek of verkeerd verbonden: Kansen en risico's van sociale media in de representatieve democratie
Sociale media hebben een grote potentie als het gaat om interactiviteit en mobilisatiekracht. Politici en politieke partijen kunnen de mogelijkheden van sociale media nog veel beter benutten. Minder

Boris van der Ham, Tweede Kamerlid voor D66, nam het eerste exemplaar van het advies over sociale media in ontvangst

zenden en meer interactie. De Raad komt met vier aanbevelingen om de kansen van sociale media vanuit het perspectief van politiek en bestuur beter te benutten.

Gij zult openbaar maken: Naar een volwassen omgang met overheidsinformatie

Transparante besluitvorming en (actieve) openbaarheid zijn noodzakelijk om nieuwe verbindingen te leggen tussen het politieke bestuur en burgers. Veel meer dan nu moet het accent komen te liggen op het actief openbaar en toegankelijk maken van overheidsinformatie. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen daarom en technologische ontwikkelingen maken het mogelijk. Het nieuwe openbaarheidsregime moet worden vastgelegd in een Wet op de overheidscommunicatie. In het advies staat de vraag centraal op welke wijze openbaarheid van bestuur kan bijdragen aan de legitimiteit van en het vertrouwen in het openbaar bestuur. Het antwoord daarop luidt door het systematisch actief openbaar maken van alle informatie waarover de overheid beschikt en waarvoor geen geheimhoudingsplicht geldt. Zo kunnen burgers zicht krijgen op de werking van overheden en kunnen zij ook volwaardig participeren in het publieke domein.

Belichaming van de kundige overheid: Over openbaar bestuur, incidentreflexen en risicoaanvaarding

De maatschappelijke acceptatie van risico's en incidenten neemt af. Nederland is toe aan een fundamenteel debat over de verantwoordelijkheid van de overheid als het gaat om risico's. Is er sprake van een zogenaamde risico-regelreflex en is die effectief? De Raad geeft in dit advies aan hoe bestuurders beter kunnen reageren op risico's en incidenten. Het advies past in het project van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op dit terrein.

Loslaten in vertrouwen: Naar een nieuwe verhouding tussen overheid, markt én samenleving

Verwijten aan het adres van burgers dat zij zich niet betrokken voelen bij de publieke zaak of hun verantwoordelijkheid niet nemen, zijn misplaatst. De vitale samenleving, waarin mensen zich volop inzetten, bestaat al. Het is de overheid die moet veranderen. In de oude situatie hanteert de overheid een participatieladder voor burgers, waarin de overheid aangeeft hoeveel inspraak burgers mogen hebben. In de nieuwe situatie moet er een participatietrap voor de overheid komen. Loslaten is de belangrijkste trede; geef burgers alle ruimte. En reguleer alleen iets, wanneer dat echt nodig is. Woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen vervullen publieke taken. Zij moeten weer het besef krijgen dat huurders, patiënten en leerlingen en hun ouders hun echte eigenaren zijn. Het roer moet om. Zij moeten zich opnieuw maatschappelijk verankeren.

Brief Regeerakkoord 2012

De Rob heeft samen met de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) in december 2012 een brief aan minister Plasterk gestuurd over het regeerakkoord. De Raden gaan daarbij vooral in op de gevolgen van het regeerakkoord voor de decentrale overheden. Bezuinigingen en hervormingen op terreinen als zorg en werk, omvangrijke decentralisaties mét kortingen en een ingrijpende hervormingen van het openbaar bestuur zullen aanzienlijke effecten op gemeenten hebben. De Raden vragen om de samenhang en cumulatie van die effecten in het oog te houden.

2.2 Andere publicaties

Essaybundel Europa, burgerschap en democratie: Over de gespannen relatie tussen burgers en Europa... en mogelijkheden om die te ontspannen

Met tien essays van voor het merendeel jonge wetenschappers verkent de Raad de relatie tussen Europa en de burgers en tussen Europa en democratische verhoudingen. De essaybundel heeft tot doel een discussie op gang te brengen en verder te brengen over het hedendaagse en toekomstige (institutionele) Europa.

In de bundel komen drie hoofdthema's aan bod. In de eerste plaats wordt nagegaan hoe burgers over Europa denken en hoe de nationale politiek een schakel kan vormen tussen burgers en Europa. Bij het tweede thema staat Europa in het alledaagse leven van burgers en ondernemers centraal. Het derde thema bevat een pleidooi voor fundamentele democratische hervormingen.

In zijn 'Ten geleide' stelt Jacques Wallage, voorzitter van de Raad, dat er nog een wereld te winnen is wat betreft de relatie Europa-burger. Nationale parlementen zouden beter moeten samenwerken.

En politici en politieke partijen moeten hun representatieve rol gericht op de Europese agenda spelen op het moment dat hun bijdrage in Brussel of Straatsburg nog relevant is.

Minister Plasterk neemt het eerste exemplaar van het advies en cahier 'Loslaten in vertrouwen' in ontvangst

Cahier Loslaten in Vertrouwen

Met *Loslaten in vertrouwen* had de Raad een thema te pakken dat op veel belangstelling kon en kan rekenen. Veel andere adviesraden bleken, vanuit hun eigen perspectief, bezig te zijn of gaan met het onderwerp vermaatschappelijking. Zij leverden inbreng voor een apart cahier met beschouwingen, essays en reacties, dat integraal onderdeel uitmaakt van het advies.

2.3 Activiteiten

Expertbijeenkomst risico's en verantwoordelijkheden

Theorie is belangrijk, maar de Raad wilde in zijn advies *Belichaming van de kundige overheid* graag laten zien hoe het er in de bestuurlijke praktijk aan toe gaat met de risico-regelreflex en vroeg een aantal bestuurders naar hun ervaringen. Hoe groot is het probleem volgens hen eigenlijk? Welke bestuurlijke opties zijn denkbaar? De uitkomsten van interviews en bijeenkomsten vormden een belangrijke ingrediënt van het advies.

Discussie website Sociale Vraagstukken: Minder overheid, meer zelf doen?

De minister van Binnenlandse Zaken vroeg de Raad haar te adviseren over de uitwerking van de compacte overheid, en daarbij speciale aandacht te besteden aan vermaatschappelijking, het overdragen van publieke taken van de overheid naar de samenleving. In samenwerking met

Jacques Wallage, Hans van Baalen en Thijs Berman praten na over de bundel 'Europa, burgerschap en democratie'

de website Sociale Vraagstukken vroeg de Raad verschillende auteurs mee te denken over dit onderwerp. Deze bijdragen zijn gebruikt voor de voorbereiding van het advies *Loslaten in vertrouwen*.

Rob-lezing Om de ziel van Europa - Gabriël van den Brink

Prof. dr. Gabriël van den Brink sprak op 25 september 2012 de Rob-lezing uit. In zijn lezing staat Europa centraal. Hij betoogt dat er twee kloven zijn die de integratie van Europa in hoge mate bemoeilijken. De eerste kloof is 'horizontaal' van aard en raakt aan de grote culturele verschillen die we op ons continent tussen landen aantreffen. De tweede kloof is 'verticaal' van aard en heeft betrekking op de afstand tussen bestuurders en gewone burgers. Om die culturele verschillen te duiden, deelt Van den Brink Europa in in vier zones: het noordwesten, het midden, het zuiden en het oosten. En de verticale kloof bekijkt hij vanuit drie typen burgers: de bedrijvige burger, de bedreigde burger en de berustende burger. Om beide kloven te overbruggen is dialoog noodzakelijk, tussen burgers van verschillende landen en tussen het (Europese) bestuur en burgers. Van den Brink stelt voor om een Instituut ter Bevordering van de Europese Dialoog op te richten om voorstellen voor die dialoog uit te werken.

Symposium Leiderschap en sociale media in samenwerking met PLBQ

Over zijn advies *In gesprek of verkeerd verbonden* organiseerde de Rob samen met het Centrum voor Publiek Leiderschap op 1 oktober een symposium over Leiderschap en sociale media. De centrale vraag van deze bijeenkomst was wat politiek en ambtelijk Den Haag kan leren van het lokaal bestuur; gemeenten lijken immers al verder te zijn met de inzet van sociale media bij hun werk dan bij de rijksoverheid. De bijeenkomst was bedoeld voor managers en bestuurders in de publieke sector. Ruim twintig deelnemers waren aanwezig op deze maandagmiddag.

De bijeenkomst werd ingeleid door prof. dr. Monique Leyenaar, lid van de Raad en hoogleraar vergelijkende politicologie aan de Radboud Universiteit, tevens medeauteur van het genoemde Rob-rapport. Verder spraken Michael Sijbom, burgemeester van Losser en Ruud Kleijnen, gemeentesecretaris van Veghel, over hoe zij sociale media inzetten ter ondersteuning van hun functie.

Werkbezoek VLABEST

De Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken bracht in november een werkbezoek aan Den Haag, het bezoek werd georganiseerd door Rob en de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv). VLABEST werd onder andere ontvangen door de Tweede Kamer en ProDemos. Verder waren er inleidingen over de positionering en de taken van de Rob en over het heroriënteringsproces van de Rfv.

Expertbijeenkomst Europa, burgerschap en democratie in samenwerking met PBLQ

Op 7 december 2012 hield de Raad naar aanleiding van de essaybundel *Europa, burgerschap en democratie* in samenwerking met PBLQ een besloten bijeenkomst met een klein, select gezelschap: (oud-)(Euro-)parlementariërs en medewerkers van wetenschappelijke bureaus van politieke partijen. Voorzitter was Tom de Bruijn, Staatsraad en oud-permanent vertegenwoordiger van Nederland in Brussel. De discussie werd gevoerd aan de hand van de volgende twee kernvragen:

A. De nationale politiek (in brede zin: leden van het Nederlandse parlement, bewindspersonen, politieke partijen) als essentiële, maar zwakke schakel tussen de burger en 'Europa': onvermijdelijk of reden tot zorg en actie?

B. De gebrekkige responsiviteit en democratie van Europese instellingen: 'fact of life' en voorwaarde voor het voortbestaan van de EU, óf trigger voor drastische democratische hervormingen van de EU? Dr. Caspar van den Berg gaf een aftrap voor de discussie bij vraag A en dr. Hans Vollaard deed dat bij vraag B (beiden zijn verbonden aan de Universiteit Leiden en hebben een bijdrage geleverd aan de Rob-essaybundel).

2.4 Spreekbeurten voorzitter en raadsleden

In 2012 sprak voorzitter Jacques Wallage veelvuldig over de adviezen van de Rob. Zo was hij te gast bij de Universiteit Leiden, waar hij sprak op een conferentie over gezag en legitimiteit van de overheid. Zijn toespraak was geïnspireerd op het advies *Vertrouwen op democratie* uit 2010. Op het congres Bestuur is informatie van (onder andere) de Universiteit Tilburg was Wallage keynote-spreker. Hij ging daar in op de relatie tussen politiek en wetenschap. Ook sprak hij op tijdens de conferentie Apps voor democratie, die georganiseerd werd ter gelegenheid van het afscheid van Tweede Kamervoorzitter Gerdi Verbeet en bij een bijeenkomst van de gemeente Rotterdam voor politici, bestuurders, organisaties en bewoners over nieuwe bestuursmodellen voor de stad.

Gabriël van den Brink spreekt de Rob-lezing 'Om de ziel van Europa' uit

Ook andere raadsleden traden op in het land. Monique Leyenaar sprak voor bestuurders van de Drechtsteden over burgerparticipatie en ging op de burgemeestersdag van de provincie Groningen in op het thema sociale media en politiek. Marco Pastors vertegenwoordigde de Raad bij een rondetafelgesprek over bestuurlijke inrichting van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van Tweede Kamer. Sarah de Lange nam namens de Rob deel aan de kenniskamer Nieuwe scheidslijnen in de samenleving en hun maatschappelijke consequenties van het Strategieeraad Rijksbreed. Ook heeft zij namens de Rob een tweedaagse conferentie van het Duits-Nederlandse Forum in Berlijn bijgewoond.

2.5 Kabinetsreactie

In maart 2012 gaf het kabinet in het Voortgangsbericht visienota bestuur en bestuurlijke inrichting een reactie op het advies dat de Rob over die nota had gegeven. De Tweede Kamer had de Rob gevraagd dat te doen. Het kabinet geeft aan de opvattingen van de Raad over het proces van gemeentelijke herindeling niet te delen. Wel deelt het kabinet de opvatting van de Raad dat bij decentralisaties de beleidsvrijheid van gemeenten en provincies zo groot mogelijk moet zijn.

Inzet sociale media geen garantie voor goed debat

22 april 2012 | De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) zij sociale media door politiek en overheid. Maar zijn advies leidde gehoopte representatieve en inclusieve debat.

+1 0 Vind ik leuk Tweet 10

Sociale media bieden volgens het laatste advies van de ROB overheid: deze media zouden strategisch ingezet moeten worden maar gebruik moeten maken van social

Loeien in vertrouwen...
De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft advies uitgebracht over de inzet van sociale media door politiek en overheid. Het advies is bedoeld voor de Tweede Kamer en de Raad van State. Het advies is bedoeld voor de Tweede Kamer en de Raad van State. Het advies is bedoeld voor de Tweede Kamer en de Raad van State.

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft advies uitgebracht over de inzet van sociale media door politiek en overheid. Het advies is bedoeld voor de Tweede Kamer en de Raad van State. Het advies is bedoeld voor de Tweede Kamer en de Raad van State. Het advies is bedoeld voor de Tweede Kamer en de Raad van State.

De Telegraaf BINNENLAND

Home » Binnenland
ma 17 nov 2012, 10:11 (10 min voor)

'Bij incident erg snel schuldige aangewezen'

De Haag - Bij incidenten worden vaak al te snel schuldige aangewezen. Dat is niet alleen het geval bij incidenten, maar ook bij andere zaken. Het is belangrijk om te kijken naar de achtergrond van een incident en niet alleen naar de schuldige.

Natuurlijk moet een slecht presterende overheid verantwoordelijk worden gemaakt, maar Rob, maar alleen na zorgvuldig onderzoek waarbij feitelijke achtergrond en verantwoordelijkheid in kaart zijn gebracht.

Ook zijn niet alle risico's te voorkomen of te sluiten. De tekortkomingen die over risicobebod een fundamenteel debat moet worden gevoerd, binnen de overheid en tussen overheid en burgers. Wat willen we qua risico accepteren en tegen welke kosten willen we risico's uitbuiten? De Raad is van mening dat de overheid moet worden aangehouden bij het nemen van beslissingen.

Overheid moet burger ruimte

ACHTERGROND
Over Rob's Raad voor het Openbaar Bestuur

het moet om. Geef burgers alle ruimte. Angaier alleen iets wanneer dat echt nodig is. Dat advies geeft de Raad voor het Openbaar Bestuur het kabinet.

Uitvoeringsplan. Volgens Rob is dat al het geval. Voor veel Nederlanders is het niet duidelijk hoe de overheid moet worden aangehouden bij het nemen van beslissingen. Het is belangrijk om te kijken naar de achtergrond van een incident en niet alleen naar de schuldige.

Rob: leg 'actieve openbaarheid' vast in Wet op de Openbaarheid van Bestuur

De overheid moet actief informatie voor volksvertegenwoordigers maken. Dat nieuwe openbaarheidsregime moet worden ingevoerd. Dat betoogt de Raad voor het Openbaar Bestuur.

Commentaar: Burger informeren is eenzaak

Aan het Binnenhof waait thans verkennend Kamp rond, op zoek naar draagvlak. En premier Rutte kondigde 'radiovrij' aan. In een parlementaire democratie is vertrouwelijk overleg om een coalitie te vormen onvermijdelijk. Niemand zal het bestrijden.

Tegelijk is openbaarheid de voorwaarde van de democratie. De moderne medeburger wil zo volledig mogelijk op de hoogte zijn. Ook omdat dankzij internet de onbeperkte toegang tot alles vanzelfsprekend is geworden. Nu de Tweede Kamer het initiatief in de formatie van het kabinet overnam, is volledige transparantie afgingen straks een eenzaak. Daarom dienen ook alle documenten die voor het formatieproces relevant waren straks openbaar te zijn. Dat is nu niet het geval, zoals de minister van het staatsbehoefte werd juridisch niet beschouwd als een staatsorgaan en valt dus niet onder de Wet openbaarheid van bestuurszaken.

Zwarte doos bij voorbereiden overheidsbeleid is uit de tijd
Nu de Tweede Kamer deze taak op zijn naam, spreekt dat niet meer vanzelf. Glazen kassen en gezaghebbend moet het advies met deze veranderingen te breken. En niet alleen bij de formatie van het kabinet, maar bij alle andere zaken. Het is belangrijk om te kijken naar de achtergrond van een incident en niet alleen naar de schuldige.

Transparante besluitvorming en (actieve) openbaarheid zijn vanzelfsprekelijk om nieuwe verbindingen te leggen tussen het parlement en de overheid. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen daarom en technologisch mogelijk, zo meent de Raad.

Het advies 'Gij zult openbaar maken. Naar een volwassen omgang met informatie gaat in op de vraag hoe openbaarheid van bestuur kan bijdragen aan de democratie. Het is belangrijk om te kijken naar de achtergrond van een incident en niet alleen naar de schuldige.

3. Communicatie

3.1 Website en nieuwsbrief

De gezamenlijke website van de Raad voor het openbaar bestuur en de Raad voor de financiële verhoudingen is in 2012 vernieuwd. De vormgeving is aangepast aan de (nieuwe) huisstijl en de site kent een aantal interactieve elementen. De site trekt gemiddeld ruim 6.000 bezoekers per maand. Alle nieuw uitgebrachte adviezen zorgen voor extra bezoekers aan de site. Zo steeg het aantal bezoekers na het advies *Loslaten in vertrouwen* tot ruim 8.000. De adviezen van de Raden worden ook vaak doorgeplaatst naar andere sites. En vanuit andere sites wordt in toenemende mate gelinkt naar www.rob-rfv.nl. Mensen kunnen zich via de website abonneren op een elektronische nieuwsbrief, die circa 10 keer per jaar verschijnt. De nieuwsbrief besteedt aandacht aan de adviezen van de Raden en aan andere activiteiten die de Raden ontplooiën. In de nieuwsbrief kan men direct doorklikken naar de adviezen en achtergrondinformatie bij activiteiten op de website. De nieuwsbrief heeft ruim 1.330 abonnees; een stijging met 100 ten opzichte van het jaar ervoor. In 2012 is de nieuwe huisstijl vrijwel voltooid. Als laatste stap, te voltooien in 2013, komt de elektronische nieuwsbrief aan bod.

Discussie bij de presentatie van het advies 'De belichaming van de kundige overheid'

Legitimiteit overheid staat permanent ter discussie

Door week werden details bekend over de deal die de verduidelijkingscommissie van de Tweede Kamer heeft gemaakt. Deze kommissie heeft op 25 juni te weten van 1,4 miljoen euro behalve om woning en een bedrijf, ook een 'geavanceerd' tekentool. Tegelijkertijd het OEF die de regel dat ging om te financieren het bedrag moge worden, niet wordt geschonden. Dit heeft, acht gezegd, daarmee overtuigd. Dit is dubieus deel met een kwantiteit die bereikbaar is bij staat, heeft officieus van buiten de rechtspraak. Dit gaat ook toe alvorens over het vertrouwen van de burger in de overheid. Dit relatie naar onder druk - de Nationale ombudsman kwam het woensdag voor een verspreiden. Het is niet afdoende het belangrijkste probleem voor het openbaar bestuur meer kamp. **2012-11-18**

Niets is zo desastreus voor het vertrouwen als de overheid die zelf het recht schendt

Naar persberichten van Tjibbe Jansen, hoofd van de Raad van State. Hij schreef boeken over de vraag waarom burgers de wet gehoorzamen en hoe de overheid dat zo kan bereiken. Zijn laatste boek is 'De burger als medebestuurder'.

den, de burger die makkelijker accepteren en minder snel in beroep gaat.

Het simpele inzicht van Tjibbe is dat vertrouwen niet is de procedure, in de legering en in de communicatie. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld.

In het openbaar bestuur is deze opvatting niet de burger dat het is. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld.

met de meest indringende verhalen van burgers. Daarom is meer dan 2,5 procent van de bevolking. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld.

met name en permanent contact onderhouden met de burger. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld. Het is de manier waarop de burger wordt behandeld.

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

2012-11-18

Telegraaf Digitaal 2 april 2012

'Politiek kan sociale media beter benutten'

DEN HAAG - Politici en politieke partijen kunnen de sociale media beter benutten om hun boodschap te verspreiden. Dat schrijft de Raad van State in een rapport over de mogelijkheden van sociale media. De Raad van State adviseert om de mogelijkheden van sociale media beter te benutten.

media. Foto: ROBERT HOETNIK

Politici kunnen zich op

'Politici moeten gaan reageren op Joop.nl'

Gedurende Raad voor het openbaar bestuur: Politici moeten sociale media beter benutten

Politici moeten sociale media beter benutten

COLUMN

Europa, burgerschap en democratie

Sinds het referendum over de Europese Grondwet in 2005 worden wij steeds meer afhankelijk van de Europese burgers. Dit is de reden waarom de Europese burgers steeds meer worden betrokken bij de besluitvorming. Dit is de reden waarom de Europese burgers steeds meer worden betrokken bij de besluitvorming.

Wat opvalt in Europa, burgerschap en democratie, is dat de wetenschappers steeds meer betrokken zijn bij de analyse van wat nu precies het probleem is als het gaat om de relatie tussen de burgers en Europa. Volgens de Raad van State is een belangrijke reden hiervoor, namelijk dat de Europese Unie niet bestaat in tegenwoordigheid van de burgers, maar dat er slechts een communicatieprobleem is. Politici leggen de wettelijke van de Europese Unie niet goed genoeg uit. Meer voor ander legt het probleem bij nationale politici die 'brein' maar al te gemakkelijk aanpakken beleid in de schone schuilen en een veldrijd op de overgangproblemen van Europese be-

instituten. Het is er voor de analyse van te zeggen, maar te spreken elkaar op belangrijke punten tegen en een samenwerkingsovereenkomst komt er dan ook niet uit naar voren.

Tegenwoordige analyses leiden tot dezelfde conclusies: burgers en Europa te overtuigen. De wetenschappers proberen een brug te slaan, maar de burgers staan er niet voor open. Het is de reden waarom de Europese burgers steeds meer worden betrokken bij de besluitvorming.

op een conclusie naakt met elkaar verbonden kunnen worden.

Overduidelijk legt de bundel daarmee de draad van de legitimiteitscrisis bloot. Het gebrek aan consensus onder wetenschappers is kenmerkend voor de huidige stand van het Europese debat, wat concreet lijkt te impliceren voor wat er aan de hand is. In dit opzicht, de belangen die er op het spel staan, zijn geweldig. Met de ene na de ander weer kant de legitimiteit van het Europese integratieproject onder andere druk te staan. Wij de Europese Unie toekomst hebben, dan dient niet alleen de economische crisis overwonnen te worden.

Arjan Heggerhart

Bestuurder van de VVD

3.2 Overige communicatie rondom adviezen en activiteiten

De persvoorlichting blijft een speerpunt. Dat leidt altijd tot aandacht in de vakpers. Bij de grotere adviezen en publicaties is er ook (ruime) aandacht van de landelijke en regionale media, sociale media en in de politiek-bestuurlijke arena. Dit gold in 2012 voor de adviezen *Sociale meda*, *Gij zult openbaar maken*, *Belichaming van de kundige overheid* en *Loslaten in vertrouwen*. Er is opvallend veel aandacht vanuit gemeenten en provincies voor de Rob-adviezen. Een actief verspreidingsbeleid heeft daar mede voor gezorgd, maar veel van onze adviezen worden ook bij ons nabesteld. Zo is de gedrukte versie van *Belichaming van de kundige overheid* inmiddels 1.400 keer verstuurd en *Loslaten in vertrouwen* meer dan 1.500 keer.

Voorafgaand aan adviezen organiseert de Raad ook bijeenkomsten en discussies. Dit gold bijvoorbeeld voor het thema Europa en voor het advies *Loslaten in vertrouwen*, waarbij een samenwerkingsverband werd aangegaan met de website Sociale Vraagstukken. In het algemeen wordt voorafgaand aan het formuleren van het advies in kaart gebracht welke sleutelfiguren geraadpleegd moeten worden.

Leden van de Raad en medewerkers van het secretariaat verzorgen geregeld extra voorlichting door publicaties en presentaties over uitgebrachte adviezen en ondernomen activiteiten (zie ook bijlage IV van dit jaarverslag).

3.3 Netwerk van de Raad en het secretariaat

De Raad voert minimaal een keer per jaar overleg met de Tweede Kamercommissie van Binnenlandse Zaken, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO). Een delegatie van de Raad spreekt jaarlijks met de bestuursraad van het ministerie van BZK, en de voorzitter onderhoudt contact met de minister van BZK.

De voorzitters van de strategische adviesraden komen twee keer per jaar bijeen voor een gezamenlijk overleg. De secretarissen zijn in 2012 vijf keer bijeengekomen.

Het secretariaat neemt daarnaast deel aan verschillende begeleidingscommissies, expertmeetings, symposia en dergelijke. Ook op secretariaatsniveau wordt geregeld overlegd met ministeries, het IPO en de VNG. Daarnaast treedt met enige regelmaat een gast op in het werkoverleg van het secretariaat die dan meestal een presentatie geeft naar aanleiding van een recent onderzoeksrapport of proefschrift van zijn of haar hand. Zo verzorgde Stephan Grimmikhuijsen een presentatie over transparantie en vertrouwen bij de lokale overheid. Arno Geurtsen vertelde over zijn onderzoek naar stakeholder-betrokkenheid in de non-profit sector. En Rob de Wijk legde ons voor hoe Nederland toch sterker uit de crisis kan komen.

4. Samenstelling Raad

In 2012 is Erry Stoové als tijdelijk lid aan de Raad toegevoegd, speciaal voor het adviestraject over ICT en dienstverlening dat in 2013 wordt uitgebracht. Stoové is voormalig voorzitter van de raad van bestuur van de Sociale Verzekeringsbank.

De Raad nam dit verslagjaar afscheid van vier tijdelijke leden: Eldert van Wijngaarden, Marco Pastors, Albertine van Vliet-Kuiper en Ira Helsloot. Van Wijngaarden, internet entrepreneur, mede-oprichter en directeur van Search Engine Delta en Kalooga Visual Relevance, zat in de werkgroep voor het advies *In gesprek of verkeerd verbonden: Kansen en risico's van sociale media in de representatieve democratie*. Pastors, die directeur van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid is en Van Vliet, oud-burgemeester van Amersfoort en dijkgraaf van Velt en Vecht werkten beiden mee aan *Loslaten in vertrouwen*. Helsloot werkte mee aan het advies *Belichaming van de kundige overheid*, hij is bijzonder hoogleraar besturen van veiligheid aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

De samenstelling van de Raad in 2012 is opgenomen in bijlage I.

5. Secretariaat

De Raad voor het openbaar bestuur en de Raad voor de financiële verhoudingen delen een secretariaat. In de samenstelling van het secretariaat (bijlage II) zijn in 2012 veranderingen opgetreden. In januari is Eva de Best in vaste dienst getreden als adviseur. Het secretariaat heeft in juni afscheid genomen van Varida Rameswar, medewerker van het bedrijfsbureau.

Het secretariaat is in juni 2012 verhuisd van de Fluwelen Burgwal naar het gebouw van het ministerie van Financiën, Korte Voorhout 7 in Den Haag.

6. Financieel overzicht

In financieel opzicht werken de Raad voor het openbaar bestuur en de Raad voor financiële verhoudingen met één budget.

	Begroting	Uitgaven
Ambtelijk personeel	976.000	809.487
Vergoedingen raadsleden	199.000	179.245
Project heroriëntatie financiële verhoudingen		4.437
Materiële en overige uitgaven	78.000	152.706
Totaal	1.253.000	1.145.875

De onderuitputting voor 2012 is het gevolg van een samenloop van enkele incidentele factoren: het tijdelijk onbezet laten van vacatures in de Rfv en in het secretariaat, alsmede enige administratieve vertraging bij het verrichten van betalingen in december 2012.

Bijlage I

Samenstelling van de Raad voor het openbaar bestuur in 2012

Voorzitter

De heer prof. drs. J. Wallage, bijzonder hoogleraar integratie en openbaar bestuur Rijksuniversiteit Groningen

Plv. voorzitter

De heer mr. dr. G.D. Dales (vice-voorzitter), oud-burgemeester van Leeuwarden

Leden

De heer L.J.P.M. Frissen, oud-commissaris van de koningin in Limburg

Mevrouw dr. S.L. de Lange, universitair docent politicologie Universiteit van Amsterdam

Mevrouw prof. dr. M.H. Leyenaar, hoogleraar vergelijkende politicologie Radboud Universiteit Nijmegen

Mevrouw drs. H.M. Möhring, MMC, partner bij Boer & Croon Executive Managers

Mevrouw prof. mr. G. Overkleeft-Verburg, em-hoogleraar staats-en bestuursrecht Erasmus Universiteit Rotterdam

Mevrouw mr. drs. S. Rambaran Mishre, senior manager KPMG Management Consulting

Waarnemend lid

De heer mr. M.A.P. van Haersma Buma, dijkgraaf van Delfland en voorzitter van de Raad voor de financiële verhoudingen

Tijdelijke leden

De heer prof. dr. I. Helsloot, bijzonder hoogleraar besturen van veiligheid Radboud Universiteit Nijmegen

De heer M. Pastors, directeur Nationaal Programma Rotterdam-Zuid

De heer drs. E.F. Stoové, oud-bestuursvoorzitter Sociale Verzekeringsbank

Mevrouw A. van Vliet-Kuiper, dijkgraaf van Velt en Vecht

De heer E.J. van Wijngaarden, founder Kalooga BV

Bijlage II

Samenstelling van het secretariaat Rob en Rfv in 2012

Secretaris

De heer dr. C.J.M. Breed

Plv. secretaris

De heer mr. G.A. van Nijendaal

Adviseurs

Mevrouw J.E. de Best, MSc

De heer drs. M.J. Fraanje

De heer drs. P.C. de Goede

De heer drs. P. de Jong

De heer drs. M.M.S. Mekel

Mevrouw K.R. Veldhuijzen, MSc

Communicatieadviseur

Mevrouw H.H.M. Loogman

Bedrijfsbureau

Mevrouw Z. Chandoe

Mevrouw M.J. Polderman-Zuidwijk

Mevrouw V. Rameswar, tot 1 juli 2012

Werkprogramma 2013

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevr. mr. drs. J.W.E. Spies
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum 14 september 2012
Betreft Werkprogramma 2013 Rob

Geachte mevrouw Spies,

Met genoegen biedt de Raad voor het openbaar bestuur u hierbij zijn voornemens voor het werkprogramma 2013 aan. Voor een deel vloeien deze voort uit adviestrajecten die al in 2012 ter hand zijn genomen of waarvoor voorbereidende activiteiten in 2012 zijn gestart. Daarnaast zijn de thema's gebaseerd op verwachtingen en adviesbehoeften uit het werkveld van de Raad, waaronder ambtenaren van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Het spreekt vanzelf dat het definitieve programma pas kan worden vastgesteld door (en na overleg met) de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kabinet dat in de komende maanden zal worden gevormd. Daarbij kunnen ook nieuwe adviesvragen aan de orde komen of andere prioriteiten worden geformuleerd. Het werkprogramma betreft, met dit voorbehoud, vooralsnog de volgende adviezen en activiteiten:

ICT en dienstverlening.

Dit betreft een lopend adviestraject op basis van een adviesvraag van de Tweede Kamer. Hierin komt, onder meer, de vraag hoe de complexe beleidsuitvoering door de overheid kan worden teruggebracht tot een (voor burgers) overzichtelijke relatie tussen overheid en burgers aan de orde. Wat is er voor nodig om burgers daadwerkelijk centraal te stellen in deze verhouding? Moeten zij over dezelfde informatie en gegevens kunnen beschikken als de overheid en wat is daarvoor nodig?

Europa, democratie en burgerschap

In 2012 brengt de Rob een essaybundel uit met deze titel. Ook de jaarlijkse Rob-lezing is gewijd aan de vraag hoe de ontwikkeling van de Europese Unie kan worden gegrondvest op een stevig draagvlak van burgers in ons land en andere EU-landen. Dit thema zal naar verwachting ook in de komende jaren een belangrijk politiek vraagstuk blijven. In vervolg op de lezing en essaybundel stelt de Raad zich ten doel om een advies over dit thema en de ermee samenhangende vraagstukken uit te brengen.

De toekomst van politieke partijen

De traditionele functies van politieke partijen (zoals agendering en programmering van maatschappelijke vraagstukken; mobilisering; rekrutering) staan onder druk van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. Is het mogelijk om deze functies in een gewijzigde context en langs nieuwe wegen vorm te geven binnen politieke partijen of dienen zich alternatieve wegen en organisatievormen aan? De Rob zal hierover een (vooral wetenschappelijke) conferentie organiseren in het tweede kwartaal van 2013.

De inrichting van het openbaar bestuur

In 2011 en 2012 heeft de Rob hierover een aantal adviezen uitgebracht, schriftelijk dan wel mondeling tijdens hoorzittingen van de Tweede Kamer. Afhankelijk van de wijze waarop een nieuw kabinet richting en voortgang wil geven aan het proces van bestuurlijke (her)inrichting zal de Rob, in samenspraak met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de vaste commissies van de Eerste en Tweede Kamer, nader adviseren over dit thema.

Veiligheid

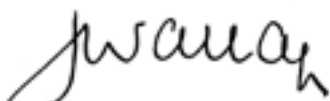
In overleg met zijn opdrachtgevers, met name de minister van Veiligheid en Justitie, zal de Rob een advies uitbrengen over de bestuurlijke verantwoordelijkheden voor het veiligheidsdomein.

Is (beleids)discontinuïteit de nieuwe (beleids)continuïteit?

De samenleving verwacht van de overheid continuïteit van beleid en beleidsuitvoering, met andere woorden, een zekere voorspelbaarheid. Dit is noodzakelijk voor het creëren van vertrouwen op basis waarvan burgers overwogen beslissingen kunnen nemen voor de vormgeving van hun eigen toekomst, zoals de aanschaf van een huis. Binnen het openbaar bestuur is echter het verschijnsel aan de orde van steeds korter wordende politieke cycli. Wat betekent dit voor politici, ambtenaren en burgers? Het ministerie van BZK bereidt een adviesvraag over dit onderwerp voor.

Het is tot slot heel goed mogelijk dat enkele adviezen die de Raad in 2012 heeft uitgebracht of nog zal uitbrengen, aanleiding geven tot vervolgvragen. Hierbij kan worden gedacht aan de uitgebrachte adviezen over het gebruik van sociale media, over openbaarheid van overheidsinformatie, en over risico's en verantwoordelijkheden (bij crises en incidenten). In het bijzonder mag worden verwacht dat het komende advies over een fundamentele herijking van de relaties tussen de overheid, burgers, maatschappelijke ondernemingen en/of organisaties in het publieke domein aanleiding zal geven tot een of meer specifieke vervolgvragen. Bij de voorbereiding van dit advies wordt intensief samengewerkt met andere adviesraden. Naar verwachting zal het in november 2012 worden aangeboden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Met vriendelijke groet,

Prof drs. Jacques Wallage
Voorzitter van de Raad voor het openbaar bestuur

Dr. C.J.M. Breed
Secretaris van de Raad voor het openbaar bestuur

Bijlage IV

Publicaties en andere activiteiten van de medewerkers van het secretariaat

Eva de Best

Publicaties

- Best, Eva de: 'Minder overheid, meer zelf doen'. Op website *Sociale Vraagstukken*, 13 september 2012, <http://www.socialevraagstukken.nl/site/2012/09/13/minder-overheid-meer-zelf-doen/>.
- Best, Eva de: 'Minder overheid, meer zelf doen'. In: *Twentse Courant Tubantia*, 15 september 2012, p. 8-9.

Kees Breed

Publicaties

- Breed, C.J.M.: 'Kosmopolis, its past, present and integral future' in *The Journal for Integral Theory and Practice*, september 2012, volume 7, nr 3.

Lezingen en presentaties

- Gastcollege Campus Den Haag Universiteit Leiden. *Het wegen van publieke waarden*, 12 december 2012
- Gastcollege Campus Den Haag Universiteit Leiden. *De EU in politiek-filosofisch perspectief*, 23 november 2012
- Docent leergang Bestuurlijk leiderschap PBLQ, 7 december 2012

Overige

- Lid van raad van advies Centre for Public Leadership, PBLQ
- Participant in onderzoeksproject Learning Leadership Lab van de Universiteit Leiden i.s.m. Warwick University

Rien Fraanje

Publicaties

- Fraanje, Rien en Hans-Martien ten Napel: 'De beste maar niet goed genoeg'. In: *CDV*, 2012 (32), winternummer.
- Leyenaar, Monique, Eldert van Wijngaarden en Rien Fraanje: 'Kansen van sociale media voor de representatieve democratie'. In: *Beleid en Maatschappij*, 2012 (39), nr. 3.

Lezingen en presentaties

- *Ruimte maken voor beleid*. Workshop voor ambtenaren van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, Den Haag, januari en november.
- *Samen werken aan bestuurskracht*. Lezing bij conferentie van Vereniging van Brabantse gemeenten, provincie Brabant en de Vereniging voor Bestuurskunde, Waalwijk, 25 april 2012.
- *In de verdrukking of op een voetstuk? De onzekere toekomst voor provincies*. Lezing voor Provinciale State van Drenthe Assen, 25 april 2012.
- *Samen werken aan bestuurskracht*. Debatavond over samengaan of samenwerken in de Bommelerwaard, Zaltbommel, 18 juni 2012.
- *De Dutch Big Society*. Lezing voor de Association for the development of friendship and understanding, Den Haag, 28 september 2012.
- Gastcollege Medialogica voor de Leergang Public Affairs van de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden, Den Haag, 20 november 2012.
- Gastlessen lokaal bestuur voor leerlingen van de opleiding Openbaar Bestuur aan het ROC Mondriaan, januari en november.
- *Loslaten in vertrouwen*. Presentatie van ons advies aan het Interdepartementaal Netwerk Burgerschap, Den Haag, 18 december 2012.

Paul de Goede

Publicaties

- Enkele columns voor de website Republic.nl, o.a. *Het Nieuwe Inperken* en *Welkom in Groot-Juinen*.

Pieter de Jong

Overige

- Enkele een-op-een gesprekken met ABD-managers in het kader van de ABD-module *Democratie en rechtsstaat*.

Michael Mekel

Publicaties

- Mekel, M.M.S.: 'Openbaar bestuur, incidentreflexen en risicoaanvaarding'. In: *Magazine nationale veiligheid en crisisbeheersing*, december 2012.
- Mekel, M.M.S. en M.A.P. van Haersma Buma, 'Openbaar bestuur, incidentreflexen en risicoaanvaarding'. In: *Magazine van de VVD bestuurdersvereniging*, december 2012.
- Mekel, M.M.S. en B. Melssen: 'Het discours in media en politiek'. In: *Nieuwe perspectieven bij het omgaan met risico's en verantwoordelijkheden*, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, november 2012.

Lezingen en presentaties

- Symposium Randstadprovincies over risico (spreker), april 2012.
- Symposium rekenkamercommissie waterschappen (spreker), mei 2012.
- ROC Mondriaan, gastles over *checks and balances*, september 2012.

Gerber van Nijendaal

Publicaties

- Allers, Maarten en Gerber van Nijendaal: 'Aangescherpte Europese begrotingsregels onnodige rem op investeringen van decentrale overheden'. In: *Tijdschrift voor openbaar bestuur*, oktober 2012, p. 13-20.
- Nijendaal, Gerber van: 'Decentrale overheden'. In: J.H.M. Donders en C.A. de Kam (red.), *Jaarboek over overheidsfinancien 2012*, p. 111-135.

Lezingen en presentaties

- ROC Mondriaan, gastles over financiële verhoudingen, 9 mei 2012.
- Vereniging van rekenkamercommissies van waterschappen, workshop over de Wet Hof en schatkistbankieren, 11 mei 2012.
- Expertmeeting ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inleiding over de ontwikkelingen rond de toepassing van artikel 12, 26 september 2012.

Kirsten Veldhuijzen

Publicaties

- Veldhuijzen, Kirsten en Friso de Zeeuw: 'Figuurzagen helpt niet meer'. In: *BNG*, september 2012.
- Veldhuijzen, Kirsten en Friso de Zeeuw: 'Gemeentefinanciën schudden op hun grondvesten'. In: *FD*, juli 2012.
- Veldhuijzen, Kirsten en Friso de Zeeuw: 'Burger vol initiatief brengt risico's voor gemeenten mee'. *FD*, november 2012.

Lezingen en presentaties

- College over *Het einde van het blauwdrukdenken*, rijkstraineeprogramma Campus Den Haag, Universiteit Leiden, 3 februari 2012.
- Organisator gastlessencyclus ROC Mondriaan bij opleiding Openbaar Bestuur:
- De staf van Rob en Rfv levert ieder jaar een bijdrage aan het curriculum van de Mbo-opleiding Openbaar bestuur van het ROC Mondriaan door het geven van gastlessen. Onder de noemer 'ontmoeting met de praktijk' geven de stafleden gastlessen over uiteenlopende thema's rond het functioneren van de democratie en het openbaar bestuur. Voorbeelden van onderwerpen zijn: checks and balances, het huishoudboekje van gemeenten, wat doet een raadslid, etc. Dit programma bevat ook een bezoek aan de provincie Zuid-Holland, het naspelen van een Statenvergadering, etc.

Overige

- Initiator/organisator 'VNG-commissie Bovens revisited', november 2012.
- Lid gemeenschappelijke medezeggenschapsraad 'De Haagse Scholen'.
- Lid Raad van Advies Zaak & Co, een schooluitvalpreventieproject van de gemeente Den Haag en ROC Mondriaan.
- Coach ROC Mondriaan.

